Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje		
Názov materiálu		
Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 540/2021 Z. z. o kategorizácii ústavnej zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 518/2022 Z. z.		
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)		
Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky		
Charakter predkladaného materiálu	☐	Materiál nelegislatívnej povahy
	☒	Materiál legislatívnej povahy
	☐	Transpozícia/ implementácia práva EÚ
V prípade transpozície/implementácie uveďte zoznam transponovaných/implementovaných predpisov: -		
Termín začiatku a ukončenia PPK		
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie		
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**		
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	*November 2023*	

2. Definovanie problému

Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).

Napriek povinnosti vyplývajúcej ministerstvu zdravotníctva z § 45 zákona č. 540/2021 Z. z. o kategorizácii ústavnej zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov rozhodnúť o podmienenom zaradení nemocníc do siete a vydať prvý zoznam kategorizovaných nemocníc do 31. decembra 2022 ministerstvo zdravotníctva nerozhodlo o zaradení všetkých nemocníc vydaním rozhodnutia, ktoré spĺňa všetky zákonom kladené náležitosti rozhodnutia. Vo vzťahu k nezaradeným všeobecným a špecializovaným nemocniciam, ktoré sú v prvej podmienenej kategorizácii uvedené ako nemocnice I. úrovne, vydalo ministerstvo zdravotníctva len písomné listiny označené ako „Informačný list“, s ktorými nie sú spojené právne účinky a nemožno tieto informačné listy *de iure* považovať za rozhodnutia. V prípade, ak uvedené nemocnice nebudú v termíne do 1. januára 2024 zaradené do prvého zoznamu kategorizovaných nemocníc môže dôjsť k významnému zásahu do dostupnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti. Uvedenú chybu je potrebné napraviť úpravou zákona tak, aby mohlo dôjsť k vydaniu rozhodnutí, čím sa nepochybne docieli zabezpečenie kontinuity poskytovania zdravotnej starostlivosti v želanom rozsahu a kvalite.

Súčasná právna úprava predpokladá plné spustenie zoznamu čakajúcich poistencov a s tým súvisiacich úhrad od 1. januára 2024. § 40 odseky 12 - 18 zákona č. 540/2021 o kategorizácii ústavnej zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v ktorých sa upravuje nárokovateľnosť pacienta sú nevykonateľné v prvom roku zberu čakacích listín. Súbehom dátumu spustenia zberu a dátumu nárokovateľnosti sú dané ustanovenia technicky, procesne a organizačne nevykonateľné. Návrh zákona preto upravuje posun účinnosti § 40 ods. 12 – 18 a ustanovení, ktoré na tieto odseky odkazujú, od 1. januára 2025.

3. Ciele a výsledný stav

Uveďte hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).

Cieľom navrhovanej právnej úpravy je zabezpečiť kontinuitu a dostupnosť poskytovania zdravotnej starostlivosti od 1. januára 2024, tak ako ju navrhuje pripravovaná optimalizácia nemocníc.

Zároveň cieľom je spustiť zber dát a zber čakacích listín, s tým, aby mal nárok pacienta bolo možné uplatniť až od 1. januára 2025.

4. Dotknuté subjekty

Ministerstvo zdravotníctva
Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou
Samosprávne kraje
Národné centrum zdravotníckych informácií
Zdravotné poisťovne
Lekári so špecializáciou všeobecné lekárstvo pre dospelých a všeobecné lekárstvo pre deti a dorast a lekári
Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, ktorí majú povolenie na prevádzkovanie všeobecnej nemocnice a u poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, ktorí majú povolenie na prevádzkovanie špecializovanej nemocnice
Poistenci verejného zdravotného poistenia
Osoby, ktorým sa poskytuje zdravotná starostlivosť.

5. Alternatívne riešenia

Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?

V prípade vydávania rozhodnutí o podmienenom zaradení nemocníc do siete neexistuje iné riešenie ako úprava zákona č. 540/2021 Z. z. o kategorizácii ústavnej zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ponechanie súbehu dátumu spustenia zberu čakacích listín a dátumu nárokovateľnosti pacienta od 1. januára 2024.

Nulový variant - uveďte dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.

V prípade, že dôjde k nevydaniu rozhodnutí pre nemocnice I. úrovne a pre špecializované nemocnice, ktoré doteraz neboli vydané a zároveň účinnosť zákona 540/2021 Z. z. bude od 1. januára 2024, dôjde k ohrozeniu dostupnosti akútnej zdravotnej starostlivosti na viacerých územiach Slovenskej republiky.

Súbeh spustenia zberu čakacích listín a aj nárokovateľnosti pacienta nie je v technicky, procesne a organizačne vykonateľný.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov? ☐ **Áno** ☒ **Nie**

Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

-

7. Transpozícia/implementácia práva EÚ

Uveďte, či v predkladanom návrhu právneho predpisu dochádza ku goldplatingu podľa tabuľky zhody, resp. či ku goldplatingu dochádza pri implementácii práva EÚ.

☐ **Áno** ☒ **Nie**

Ak áno, uveďte, ktorých vplyvov podľa bodu 9 sa goldplating týka:

-

8. Preskúmanie účelnosti

Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.
Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

Preskúmanie účinnosti a účelnosti navrhovaného predpisu bude vykonávané priebežne po nadobudnutí jeho účinnosti.

9. Vybrané vplyvy materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy	☐ **Pozitívne**	☐ **Žiadne**	☒ **Negatívne**
z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Áno	☐ Nie	☒ Čiastočne

v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov	☐	**Pozitívne**	☒	**Žiadne**	☐	**Negatívne**
z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐	Áno	☐	Nie	☐	Čiastočne
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐	Áno			☒	Nie
Vplyvy na limit verejných výdavkov	☐	**Pozitívne**	☒	**Žiadne**	☐	**Negatívne**
Vplyvy na podnikateľské prostredie	☐	**Pozitívne**	☒	**Žiadne**	☐	**Negatívne**
z toho vplyvy na MSP	☐	Pozitívne	☐	Žiadne	☒	Negatívne
Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐	Áno			☒	Nie
Sociálne vplyvy	☐	**Pozitívne**	☒	**Žiadne**	☐	**Negatívne**
Vplyvy na životné prostredie	☐	**Pozitívne**	☒	**Žiadne**	☐	**Negatívne**
Materiál je posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	☐	Áno			☒	Nie
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐	**Pozitívne**	☒	**Žiadne**	☐	**Negatívne**
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho						
vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐	**Pozitívne**	☒	**Žiadne**	☐	**Negatívne**
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐	**Pozitívne**	☒	**Žiadne**	☐	**Negatívne**
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐	**Pozitívne**	☒	**Žiadne**	☐	**Negatívne**

10. Poznámky

Ministerstvo zdravotníctva rozhodlo o zaradení nemocníc do prvej siete nemocníc do konca decembra 2022, podľa § 45, odseku 7 a 8 zákona č. 540/2021 Z. z. Ministerstvo v tom čase rozhodlo na základe údajov podľa § 3 ods. 1 písm. d), § 37 a § 39 predložených ministerstvu zdravotníctva podľa tohto zákona za roky 2019 až 2021. Nevydalo však pre všetky nemocnice v tom čase rozhodnutia. Ide o úpravu zákona, ktorá umožňuje vydanie týchto rozhodnutí do konca decembra 2023, bez zmeny skutkového stavu pre rozhodovanie. Táto navrhovaná úprava preto nemá pozitívne ani negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, ani na limit verejných výdavkov, ani na podnikateľské prostredie, ani sociálne vplyvy, ani vplyvy na životné prostredie, ani vplyvy na informatizáciu spoločnosti, ani vplyvy na služby verejnej správy pre občana, ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Kvantifikácia vplyvov rozšírenia maximálnych čakacích dôb na zdravotné poisťovne z dostupných údajov nie je možná. V súčasnosti absentujú spoľahlivé informácie o skutočných priemerných čakacích dobách a množstve čakajúcich pacientov. Dnes sa formálne sledujú a zverejňujú čakacie listiny iba pre 15 výkonov týkajúcich sa troch skupín ochorení. Rozšírenie zoznamu poistencov čakajúcich na poskytnutie zdravotnej starostlivosti na základe kategorizácie ústavnej zdravotnej starostlivosti bude spustené od 1.1.2024.

Na zdravotné poisťovne bude vplyv pravdepodobne negatívny, chýbajú však údaje, ktoré by to potvrdili a umožnili kvantifikovať. Dá sa predpokladať, že pri niektorých medicínskych službách vzrastie potreba a objem realizovaných výkonov iba prechodne. Dočasne to bude mať za následok vyššie výdavky verejného zdravotného poistenia. Bez údajov, ktoré by nám popisovali dnešný stav sa nedá vylúčiť ani to, že objem niektorých výkonov narastie systémovo. Uvedené platí za predpokladu, že sa väčší objem poskytnutej starostlivosti premietne do paušálnych a rozpočtových úhrad nemocníc, respektíve zdravotné poisťovne zavedú úhradový mechanizmus podľa DRG.

Bez potrebných údajov vieme iba aproximovať možné dopady čakacích lehôt pre jednotlivé scenáre. Ročná úhrada zdravotných poisťovní za zdravotnú starostlivosť, ktorá má podľa kategorizácie ústavnej starostlivosti zavedenú maximálnu čakaciu dobu, predstavuje 819 mil. EUR. Podľa optimistického scenára by sa zvýšil objem produkcie v ústavnej zdravotnej starostlivosti o 3% a tento nárast by bol v kapacitných možnostiach slovenských poskytovateľov. Objem úhrad zdravotných poisťovní by tak narástol o 25 mil. EUR ročne. Na pesimistický scenár, podľa ktorého by objem produkcie vzrástol o 20 % a z neho ¼ by bola poskytnutá v zahraničí (v ČR), pripadá vplyv 182 mil. EUR ročne. ***Zdroj**: Analýza dopadov a vplyvov Optimalizácie siete nemocníc, Inštitút zdravotných analýz, MZ SR, pozn. ide o pracovnú verziu analýzy, ktorá bude po jej sfinalizovaní verejne dostupná.*

Ak by zostala v platnosti účinnosť zberu čakacích listín spolu s nárokom pacienta na úhradu plánovanej zdravotnej starostlivosti v zahraničí od 1. januára 2024, mohlo a nemuselo by počas roka 2024 dôjsť k popísanému zvýšeniu výdavkov verejného zdravotného poistenia z dôvodu úhrady plánovanej zdravotnej starostlivosti v zahraničí.

Posunutie účinnosti nároku pacienta od 1. januára 2025 môže a nemusí mať pozitívny vplyv na výdavky verejného zdravotného poistenia pre rok 2024 za predpokladu, že by v roku 2024 došlo k úhrade plánovanej zdravotnej starostlivosti v zahraničí v prípade ponechania platnosti nároku pacienta od 1. januára 2024.

Vzhľadom na vyššie uvedené a nemožnosť presnej kvantifikácie daného vplyvu, daný vplyv v tabuľke vybraných vplyvov materiálu neuvádzame.

11. Kontakt na spracovateľa

Ministerstvo zdravotníctva SR
Inštitút zdravotných analýz
Odbor kategorizácie ústavnej starostlivosti a nemocníc
Limbová 2
837 52 Bratislava

sietnemocnic@health.gov.sk

12. Zdroje

Uveďte zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovávaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uveďte danú skutočnosť.

Navrhovaná právna úprava je výsledkom diskusii o vykonateľnosti určitých častí zákona č. 540/2021 Z. z. a zhody o ďalšom postupe na úrovni zástupcov ministerstva zdravotníctva a asociácii nemocníc, zdravotných poisťovní a samosprávnych krajov.

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. .....

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ **Súhlasné** ☐ **Súhlasné s návrhom na dopracovanie** ☐ **Nesúhlasné**

Pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu vyhodnotením:

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č. .....

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ **Súhlasné** ☐ **Súhlasné s návrhom na dopracovanie** ☐ **Nesúhlasné**

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: